

PROBLÉMY VLASTNÍKOV LESOV S LIKVIDÁCIOU NÁSLEDKOV KALAMITY

Ján PITOŇÁK

Mesto Kežmarok je jedným z deviatich majiteľov mestských a obecných lesov, jedným z vyše 100 právnických osôb vlastniacich lesy na území TANAP-u. Celková výmera lesného majetku mesta je 3 282 ha, z toho les vysokokmenný (bez 423 ha kosodreviny) tvorí 2 279 ha, t. j. 69,4 %.

Kategórie lesov

Ochranné lesy	1 813 ha	67,1 %
Lesy osobitného určenia	889 ha	32,9 %
Spolu	2 702 ha	100,0 %
Z toho v 5. stupni ochrany	1 904 ha	70,4 %

5. stupeň ochrany sa vzťahuje na lesy začlenené do troch národných prírodných rezervácií:

NPR Belianske Tatry	365 ha	19,2 %
NPR Dolina Bielej vody	838 ha	44,0 %
NPR Mokřiny	701 ha	36,8 %

Hodnota mestských lesov tvorí až 41 % z hodnoty celého nehnuteľného majetku Mesta Kežmarok.

Rozsah kalamity

Vichrica z 19.11.2004 zničila lesný majetok na výmere 1 300 ha s 220 tisíc kubíkov dreva, čo predstavuje:

- 12,4 % z objemu kalamity na celom území TANAP-u
- 46,8 % z objemu kalamity neštátnych subjektov na Slovensku
- V priebehu niekoľkých hodín prestalo existovať:
- 56,4 % vysokokmenného lesa
- 57,1 % z celkovej zásoby na pni
- 211 ha uznaných porastov pre zber lesných semien SM, JD, BO, SC
- 12 ks výberových stromov borovice lesnej

Lokalizácia kalamity

5. a 6. lvs v nadmorskej výške 750 až 900 m n. m (1. až 3. 9. 1941 vetrová kalamita zničila Kežmarské lesy na výmere vyše 500 ha s objemom 150 000 m³ od 1 300 m n. m a nižšie v 7. a 6. lvs).

Výška škôd

Odhadovaná výška škôd je 132 mil. Sk

Predpokladané náklady na obnovu lesov	140 mil. Sk
Straty celospoločenských funkcií	1 mld. Sk

Faktory ovplyvňujúce spracovanie kalamity

Obmedzovanie až totálne znemožnenie spracovania kalamity ovplyvňujú faktory klimatické, stanovištné, legislatívne a ľudské.

Klimatické faktory majú z časového hľadiska krátkodobý charakter a priamo súvisia s podmienkami počasia v danej oblasti (dážď, vysoký stav snehu, námraza).

Stanovištné faktory sú určované viacerými podmienkami (svahovitosť, mikrorelief, pôdny povrch, hladina spodných vôd, priepustnosť pôdy, odtokové pomery,...)

K legislatívnym faktorom patria: podiel kategórií lesa (ochranné lesy 1 813ha - 67,1 %; lesy osobitného určenia 889 ha - 32,9 % a výmera ochranných lesov (oproti stavu v roku 1950 vzrástla 10- násobne).

Výmera 3. až 5. stupňa ochrany prírody predstavuje 2 442 ha, t. j. 74,4 %.

Návrhy na zonáciu v rámci Programu starostlivosti o TANAP v ha:

Predkladateľ	Zóna A	Zóna B	Zóna C	Spolu
ŠOP	1 436	750	1 076	3 262
Mesto Kežmarok	1 165	761	1 336	3 262
Rozdiel	- 271	+11	+260	0

Obmedzenia vyplývajúce z návrhu zonácie ŠOP sú premietnuté do programu NATURA 2000.

Ľudské faktory môžu pôsobiť pozitívne aj negatívne (organizačné zabezpečenie a nasadenie pracovných čiat, profesionalita, občianske združenia, mimovládne organizácie ...)

Do riešenia následkov živelných pohromy svojším spôsobom a veľmi razantne vstúpili dobrovoľné združenia, mimovládne výbory i odborné organizácie ochrany prírody.

Organizačné a technické opatrenia

Užívateľ lesov v súčinnosti s mestom okamžite pristúpil k odstraňovaniu následkov tatranskej bóry v súlade s metodickým usmernením MŽP SR zo dňa 24. 11. 2004 č.j. 705/2004-5 o postupe v chránených územiach. ŠL TANAP-u zároveň 30. 11. 2004 požiadali o povolenie generálnej výnimky.

Na zvládnutie mimoriadnej situácie bolo postupne nasadených 35 pracovných skupín s počtom vyše 130 ľudí, najmodernejšie zahraničné stroje harvestory, vývozne súpravy i klasické mechanizmy a potahy. Náročným úlohám priali aj klimatické podmienky s možnosťou minimalizácie poškodení zostávajúcej vegetácie a pôdneho povrchu.

Na výpomoc prišli lesníci i pracovníci z Krkonošského, Šumavského národného parku, NP České Švajčiarsko z Dečína, z NP Podýjí, lesníci a robotníci z Oravy i Spišskej Magury. Pomoc preukázali firmy zo Slovenska i zahraničia.

Maximálne nasadenie síl a prostriedkov sledovalo jediný strategický cieľ: do 12 mesiacov spracovať podstatnú časť kalamity a zároveň započat' revitalizáciu postihnutej oblasti kežmarských lesov a obnovu ich funkčnosti.

K 31. 3. 2005 bolo spracovaných 39 800 m³ kalamity, t. j.: 18,1 % z celkového množstva 220 tisíc m³. V mesiaci apríl sa predpokladá spracovať 15 000 m³.

Nasadené tempo bolo zabrzdené opatrením Slovenskej inšpekcie životného prostredia Košice, ktorá na základe podnetu Lesoochranárskeho zoskupenia VLK a odbornej organizácie ochrany prírody Správy TANAP-u dňa 22. 12. 2004 protokolárne zakázalo ďalšie spracovanie kalamity v štyroch jednotkách priestorového rozdelenia lesa s objemom 14 860 m³ kalamity.

Reakcia vlastníka lesov

Na nepriaznivý vývoj, ako aj na možné negatívne dôsledky na prírodu a ekonomiku mesta, primátor mesta listom upozornil predsedu i podpredsedu Vlády SR a načrtol možnosti riešenia. Zároveň túto problematiku predniesol aj na porade s ministrom pôdohospodárstva SR dňa 5. 1. 2005 v Tatranskej Lomnici.

Zástupca mesta na vážnosť situácie poukázal na odbornom seminári vo Zvolene v dňoch 18. 1. a 25. 1. 2005, ako aj na pracovnom rokovaní s výkonným tajomníkom vládneho výboru pre obnovu a rozvoj V. Tatier v Starom Smokovci dňa 24. 1. 2005

Vzhľadom k tomu, že vybavovanie výnimky naďalej stagnovalo, Mesto Kežmarok sa osobitným listom dňa 7. 1. 2005 prihlásilo na KÚ ŽP v Prešove k účasti v konaní v zmysle zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní. Zároveň 13. 1. 2005 primátor mesta osobne rokoval s KÚ ŽP v Prešove. Na tomto rokovaní bolo zdôraznené, že:

Obmedzovanie spracovania kalamity v kežmarských lesoch je devastáciou jeho majetku s nedoziernymi škodami na dreve, budúcich výnosoch lesa a samotnej prírode.

Udelenie výnimky je oprávneným záujmom vlastníka Mesta Kežmarok, pretože zákon č. 138/1995 Z. z. o majetku obcí mu priamo ukladá povinnosť udržiavať a užívať svoj majetok, chrániť ho pred poškodením a zničením, podobne zákon o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva ukladá vlastníkovi a užívateľovi lesov povinnosť prednostne kalamitu spracovať

KÚ ŽP pri povoľovaní výnimky by sa nemal riadiť percentuálnym ponechávaním nespracovaného dreva na pozemkoch mesta, pretože takéto schematické riešenie od stola bez poznania situácie v prírode je neodborné a nemá nič spoločné so skutočnou ochranou prírody

Mesto v žiadnom prípade nesúhlasí so 100 % ponechaním kalamity bez zásahu, navrhlo aby prípadne objektívne nevyhnutné ponechanie dreva na mieste bolo posúdené za účasti pracovníkov odbornej organizácie ochrany prírody v priebehu priebežného spracovania kalamity na základe stanovištných podmienok a reálneho stavu predmetu ochrany

Zároveň zástupcovia mesta odporučili KÚ ŽP Prešov, aby v záujme objektívnejšieho poznania odbornej problematiky starostlivosti o lesy a ochrany prírody na území kežmarského majetku i celých Tatier navštívili Výskumnú stanicu pri ŠL TANAP-u v Tatranskej Lomnici, ktorá disponuje relevantnými podkladmi k danej problematike.

Rozhodnutie správneho orgánu ochrany prírody

KÚ ŽP v Prešove dňa 27. 1. 2005, t. j. po vyše dvoch mesiacoch od ničivej víchrice vydal rozhodnutie č. 1/2005/00157-047/SJ a povolil výnimku na spracovanie 115 429 m³ kalamity v NPR, t. j. zhruba polovicu z celkového množstva, pričom:

1/ výnimku KÚ ŽP v Prešove v 100 % rozsahu nepovolil v piatich porastoch na súvislej výmere 78,03 ha v celom množstve 28 790 m³ na zemi ležiaceho dreva vrátane zatrasených prístupových ciest, rozdeľovacích línií a koryta vodného toku a to aj napriek

tomu, že do roku 2003 sa v týchto lesoch riadne hospodárilo s vedomím a súhlasom orgánov ochrany prírody.

2/ v ostatných 104 prípadoch povolil výnimku na spracovanie časti kalamity s ponechaním 10 % a 30 % nespracovaného dreva, čo predstavuje ďalších 32 153 m³.

3/ v tomto konaní nie sú zahrnuté ďalšie prípady s množstvom 14 860 m³, ktoré sú predmetom udania z tzv. nezákonnosti na SIŽP Košice.

Ponechanie nespracovanej kalamity správny orgán na základe odporúčania odbornej organizácie ochrany prírody STANAP-u a mimovládnych organizácií odôvodňuje tým, že vďaka ponechaná biomasa bude vhodným prostredím pre mikroorganizmy a východiskom pre prirodzené zmladzovanie lesných a nelesných druhov rastlín, bude poskytovať vhodné podmienky pre živočíšstvo, zachová sa množstvo živín v prirodzenej forme, zabezpečí sa úspešný vývoj celého lesného spoločenstva, ponechané kmene zabezpečia priaznivú mikroklimu pre klíčenie a odrastanie semenáčikov a vhodné pôdne prostredie pre už vysadené stromčeky, zamedzia erózii pôdy, atď.

O jednostrannosti dôvodov nespracovania kalamity svedčí fakt, že sa nespomína ani jeden negatívny dôsledok ponechania takmer 76 tisíc m³ dreva v NPR bez zásahu. Určité eliminovanie tohto rozsahu bolo dohodnuté s odbornou organizáciou ochrany prírody písomnou dohodou z februára 2005 o podmienkach ponechania hmoty.

Stanovisko vlastníka lesov k udelenej výnimke

Mesto Kežmarok v zákonnej lehote voči rozhodnutiu o výnimke podalo odvolanie z nasledovných dôvodov:

1/ Stanovenie rozsahov spracovania kalamity percentuálnym podielom 0, 70 a 90 % nemá oporu v nijakom zákone, norme ani predpise.

2/ Krajský úrad odmietol návrh vlastníka Mesta Kežmarok na ponechanie 5 365 m³ dreva v NPR Mokriny v 24 JPRL, ktorý vychádzal z podrobného poznania stanovištných podmienok a mikroreliefu jednotlivých častí NPR.

Návrh Mesta Kežmarok na ponechanie kalamity bol v stĺpci „poznámka“ pre každú JPRL podrobne lokalizovaný, a v 5. prípadoch o 1 443 m³, teda 2,3-krát vyšší ako paušálne schematicky prepočet ochrany prírody 10 % a 30 %, stanovený v prílohe č. 3 a 4. rozhodnutia v nasledovných JPRL:

JPRL	Rozhodnutie	Návrh vlastníka [m ³]
1 226 b1	951	2 200
1 227 c	49	50
1 235 c	18	60
1 254 b	55	60
1 255 b	39	185
Spolu	1 112	2 555

3/ Správny orgán nepovolil spracovanie kalamity v 100 %-nom rozsahu v JPRL 1 236, 1 237, 1 240a, 1 249a,b s celkovým objemom 28 790 m³ so všeobecným zdôvodnením, že územie je tvorené komplexom biotopov, ktoré sú súčasťou jadrového územia pre program UNESCO Človek a biosféra, tiež súčasťou jadra nadregionálneho biocentra európskeho významu s maximálnou koncentráciou druhov a biotopov v zmysle NATURA 2000, atď.

K tomuto výroku rozhodnutia a jeho odôvodneniu mesto uviedlo tieto výhrady:

a/ Podľa Programu starostlivosti o TANAP do roku 2000, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 658/1991 a Krajský úrad sa za tento dokument odvoláva v časti posúdenia a zhodnotenia na vydanie rozhodnutia, sú vyššie uvedené JPRL súčasťou ekologicko-funkčného priestoru B1. Pre tento EFP spočívajú hlavné smery starostlivosti v dodržaní štátov a osobitných režimov ochrany jednotlivých ŠPR.

Osobitný režim ochrany pre ŠPR Mokriny v predmetných dielcoch stanovuje: zasahovať podľa pokynov pre obhospodarovanie ochranných lesov. Tieto pokyny boli decenálne zakotvené v predpisovej časti LHP a rámcových smerniciach pre príslušné prevádzkové súbory. A zrejme vďaka ich dôslednej realizácii odborným personálom ochranného obvodu Kežmarské Žľaby boli dosiahnuté pestovateľské ciele.

V uvedených JPRL sa nikdy neuplatňoval princíp živelného vývoja. Za ostatných takmer 30 rokov bolo v nich vykonané zalesňovanie v rozsahu 8,73 ha s maximálnym využitím prirodzeného zmladenia jedle a smreka. Obnovné a asanačné zásahy sa realizovali v objeme 15 440 m³. Cieľavedomým lesnícko-ochranárskym odborným pôsobením bola v týchto porastoch na mnohých miestach dosiahnutá priaznivá veková a výšková štruktúra, diferencovaná priestorová výstavba.

b/ Kežmarská Biela voda je vodárenským tokom. V zmysle zákona o vodách príslušný vodohospodársky orgán rozhodnutím č.j 297/83-ka určil pásma hygienickej ochrany vodného zdroja Biela voda v kat. území Tatranská Lomnica, ktorý zásobuje pitnou vodou vyše 20 000 obyvateľov.

c/ Prednosta Obvodného úradu v Poprade dňa 20. 11. 2004 pod č.j. 2009/050 581 vyhlásil III. stupeň povodňovej aktivity. Na základe toho krízový štáb ObÚ v Poprade dňa 11. 1. 2005 prijal uznesenie, ktorým uložil ŠL TANAP-u odstrániť prekážky (stromy, konáre, zlomy) z toku Kežmarská Biela voda.

4/ V závere výrokovvej časti napadnutého rozhodnutia správny orgán uvádza, že cit. „Vydaním tohto rozhodnutia ostávajú nedotknuté osobitné právne predpisy ako aj ostatné ustanovenia zákona“.

Za osobitný právny predpis v tomto zmysle považujeme aj nasledovné zákony:

a/ Zákon čí. 138/1995 Z. z. o majetku obcí, ktorý v ust. § 7 vyslovene ukladá mestu ako vlastníčkovi povinnosť udržiavať a užívať svoj majetok, chrániť ho pred poškodením a zničením.

b/ Zákon čí. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov. Zákon čí. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov

c/ Vodný zákon č. 184/2002 Z. z a zákon čí. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami.

d/ Zákon čí. 314/2001 Z. z. a Vyhl. MV SR čí.121/2002 Z. z., na základe ktorých je uložená užívateľovi lesa povinnosť plniť opatrenia z tematických protipožiarnych kontrol v celej postihnutej oblasti.

5/ Mesto Kežmarok vo svojom vyjadrení k podkladom rozhodnutia zo dňa 14. 1. 2005 okrem iného odmietlo 100 % nezasahovania v súvislých komplexoch lesa NPR Mokriny v JPRL - 1 236,1 237,1 240a, 1 249a,b aj s poukazom nato, že tu následne hrozí pandémia podkôrneho hmyzu a akútne nebezpečie vzniku rozsiahlych požiarov.

6/ V odôvodňujúcej časti správny orgán uvádza, z akých dôkazov vychádzal pri svojom rozhodovaní. Ako účastník konania sa domnievame, že medzi dôkazmi chýbajú odborné vy-

jadrenia takých inštitúcií ako je napr. Lesnícky výskumný ústav Zvolen, Výskumná stanica pri ŠL TANAP-u v Tatranskej Lomnici, Technická univerzita vo Zvolene, Lesoprojekt Zvolen.

7/ V napadnutom rozhodnutí pri charakteristike územia európskeho významu sa správny orgán okrem iného odvoláva na NATUR-u 2000, teda dokument, ktorý napriek protestom drvivej väčšiny neštátnych subjektov na Slovensku, vrátane Mesta Kežmarok, bol schválený vládou SR a zaslaný EÚ.

Podobne orgány a organizácie ochrany prírody postupujú pri vypracovaní nového návrhu Programu starostlivosti, ktorého kľúčovou otázkou je zonácia. Kritické pripomienky aj k tomuto materiálu boli uložené do tzv. Bielej knihy bez predpokladu ich ďalšieho rešpektovania.

Kalamita a ochrana lesov

Lesnícka ochranárska služba LVÚ Zvolen v elaboráte o Výskyte škodlivých činiteľov v lesoch Slovenska za rok 2003 prognóze na rok 2004 okrem iného konštatovala, že:

- najagresívnejší druh podkôrneho hmyzu u nás - lykožrút smrekový, vykazuje mimoriadny vzostup, viac ako 43 %
- za najohrozenejší región Slovenska je označený tatranský región
- mimoriadny vzostup má aj lykožrút lesklý a drevokaz čiarkovaný

Skutočnosti z NP Šumava potvrdzujú, že príčinou kritického premnoženia lykožrúta je uplatňovanie tzv. *bezzásahového režimu* (VICENA, Sborník referátu z 19. 2. 2004 Praha). Nie je tomu inak ani v tatranských lesoch.

Varujúce poznatky

Jeden neasanovaný strom „vyprodukuje“ 80-150 tis. (podľa šumavských poznatkov až 250 tisíc) dospelých lykožrútov.

Na zničenie jedného dospelého stromu smreka obyčajného „stačí“ 3 tisíc lykožrútov.

Priemerne napadanie je v pomere 1 : 5 až 8 (šumavské zdroje 1 : 10).

Na území TANAP-u od roku 1994 trvá premnoženie podkôrneho hmyzu.

Do roku 2002 sa vďaka aktívnej ochrane darilo premnoženie tlmiť a tým spomaľovať katastrofický rozpad lesov.

Metóda feromónových lapačov v ochrane lesov pri rapidnej gradácii kalamitného premnoženia nie je rozhodujúcou obranou metódou, jej účinnosť v ostatných rokoch je nadhodnotená.

Priemerný odchyt lykožrúta smrekového na 1 lapač je 7 200ks, pričom nejestvuje lineárna závislosť rastu celkových odchytov na raste počtu lapačov. (Například: v roku 2004 bolo na ML Kežmarok odchytených 5 300 000 ks pri 625 lapačoch, t. j. 8 500 ks/1 lapač a na susednom ochrannom obvode pri tej istej výmere a ich štruktúre 4 270 000 ks pri 148 lapačoch, t. j. 28 800 ks/1 lapač).

Rozsah a lokalizácia kalamity z 19. 11. 2004 sú v histórii tatranských lesov bezprecedentné; medzi zničenými a zostávajúcimi lesmi je ostrá, prakticky jedna hrana, čím je determinovaný obmedzený počet a umiestnenie lapačov.

Je zánik tatranských lesov neodvratný?

Pri akejkol'vek úvahe o tejto otázke musíme vychádzať z určitej bilancie potencionálneho množstva dreva, ktoré môže byť prostredím pre vývoj podkôrneho hmyzu a to:

Nepovolené spracovanie v 5. stupni ochrany:

V roku 2004 v objeme asi	80 000 m ³
z toho v lesoch Mesta Kežmarok	3 421 m ³ , t. j. 4,2 %
v roku 2005 v objeme asi	300 000 m ³
z toho v lesoch Mesta Kežmarok	64 000 m ³ , t. j. 21,3 %
spolu	380 000 m ³
z toho ML Kežmarok	67 412 m ³ , t.j. 17,7 %

Plánovaný zostatkový objem kalamity na spracovanie v roku 2006 v množstve 620 000 m³

Priemerné klimatické podmienky s možnosťou vývinu iba jednej generácie s maximálnou „produkciou“ 50 tisíc dospelých chrobákov z jedného stromu.

Pri predpokladanom nálete podkôrníkov len na 50 % zásob to môže viesť k nasledovnému výsledku:

$$(1\,000\,000\text{ m}^3 \cdot 0,5) \times 50\,000\text{ dospelcov} = 25\text{ mld. ks}$$

mínus odchyt

$$8\,000\text{ lapačov} \times 25\,500\text{ jedincov} = 204\text{ mil. ks}$$

$$\text{zostatok} = 24,8\text{ mld. ks}$$

pri 80 % účinnosti priameho boja môže byť zničených:

$$24,8\text{ mld.} \times 80\% = 19,8\text{ mld. ks}$$

Zostatok 5 mld. jedincov, ktoré môžu zničiť ďalších 1 600 000 ks stromov, z toho na lesnom majetku Mesta Kežmarok 125 000, čo je 76,2 % zo zostatku zásob Kežmarských lesov po 19. 11. 2004 (364 tis. m³ - 220 tis. m³ kalamity).

Z uvedeného vyplýva, že vedome ponechávanie nespracovanej kalamity na území TANAP-u vrátane majetku Mesta Kežmarok a ostatných nešťátnych subjektov je obrovským hazardérskym experimentom na tatranskej prírode s nedoziernymi škodami pre vlastníkov lesov.

Nezodpovedné experimentovanie môže mať následok, že v krátkom čase sa z TANAP-u môže stať TANAC (Tatranský národný cintorín).

Niektoré podnety a poznatky nešťátnych subjektov prednesené na porade dňa 6. 4. 2005 v Starom Smokovci

Po prinavrátení vlastníckych a užívacích práv k lesnému majetku po roku 1990 sa v praxi uplatňujú novodobé obmedzenia zo strany ochrany prírody.

Pre odstraňovanie následkov kalamity z 19. 11. 2004 i pre prípadné pohromy v budúcnosti by mali orgány štátnej štátu vytvárať vlastníkom lesov priaznivé podmienky v dvoch rovinách:

Legislatívna rovina

- Odstrániť protichodnosť zákona ochrany prírody a krajiny s Ústavou SR a ostatnými zákonmi.

- Zrušiť postavenie občianskych združení ako účastníkov konania v správnych konaniach.
- V novom zákone o lesoch a vykonávacích predpisoch zakotviť požiadavky a návrhy vlastníkov neštátnych lesov.
- Akékoľvek zámery, programy, projekty a dokumentácie, dotýkajúce sa pozemkov vo vlastníctve neštátnych subjektov schvaľovať len za predpokladu ich súhlasu a písomnej dohody o výške a spôsobe náhrady majetkovej ujmy.
- Vydať jednotnú metodiku na náhradu všetkých druhov škôd v lesoch s tým, aby v prípadoch ponechania dreva boli plne rešpektované aktuálne trhové ceny.
- V prípadoch mimoriadnych udalostí vypracovať komplexné projekty obnov a revitalizácie lesov na celé postihnuté oblasti bez rozdielu vlastníctva.
- Počas trvania kalamitnej situácie z 19. 11. 2004 a prípadne následných, pozastaviť konania o zonácií a iných zámeroch, ktorými by akýmkoľvek spôsobom mali byť dotknuté vlastnícke a užívacie práva.
- Vlastníci neštátnych lesov pripúšťajú možnosť, aby si štát pre nevyhnutné a odôvodnené potreby prenajal od vlastníka užívacie práva za vopred dohodnutú výšku a dobu nájmu.
- Všetky konania správnych orgánov, odborných inštitúcií a organizácií musia byť mimoriadne operatívne, efektívne, a racionálne tak, aby nespôsobili najmenšiu ujmu vlastníkovi lesného majetku.

Ekonomická rovina

- Oslobodiť subjekty poškodené kalamitou od daňových povinností (ročne 1,2 mld. Sk, z toho neštátne vyše 400 mil. Sk)
- Vytvoriť rezervný fond pre reprodukciu lesov
- Obnoviť fond zveľaďovania lesov
- Zohľadniť všetky zvýšené náklady na ochranu zostávajúcich lesov v oblasti, na obnovu a revitalizáciu vo výrazne zhoršených ekologických podmienkach
- Vypracovanie nových LHP pre postihnuté oblasti by malo byť v plnom rozsahu hračené štátom a z nadačných fondov
- Vykonať analýzu stavu finančných prostriedkov na rôznych zbierkových a fondových účtoch a navrhnúť akceptovateľný mechanizmus ich prerozdelenia pre všetky postihnuté vlastnícke subjekty

Záver

Kalamita z 19. 11. 2004 je svojím rozsahom, lokalizáciou a možnými následkami na ľudí a prírodné prostredie mimoriadnou udalosťou, pretože došlo k náhlemu katastrofickému rozpadu lesných ekosystémov na obrovskej ploche.

Súčasná legislatíva nepomáha operatívne riešiť takéto udalosti, ale naopak - komplikuje a spomaľuje rozhodovací proces správnych orgánov.

Do rozhodovacieho procesu by mali vstupovať výlučne vlastníci lesov a príslušné odborné organizácie.

Odborné lesnícké činnosti v lesoch, na ktoré sa vzťahuje 3. až 5. stupeň ochrany, ktoré sú v súlade s osobitnými predpismi, by mali byť výkonom ochrany prírody v rámci starostlivosti o lesné ekosystémy.

Je objektívnou nevyhnutnosťou, aby pre zvládnutie podobných prírodných katastrof boli vytvorené optimálne legislatívne a ekonomické podmienky.

Ing. Ján PITOŇÁK

Hlavné námestie 1

060 01 Kežmarok